

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2019 ජනවාරි

**ප්‍රශ්න සහ යෝජිත උත්තර
විෂය අංක (AA34)**

**ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය
(PCA)**

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අංක 540, පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

**AA3 විභාගය - 2019 ජනවාරි
(AA34) ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය**

යෝජිත උත්තර

A කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලකුණු 20)

01 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 01 - ව්‍යාපාර පරිසරය

a) 1. තාක්ෂණික බලවේග	2. සමාජයීය හා සංස්කෘතික බලවේග
3. ආර්ථික බලවේග	4. දේශපාලනික බලවේග
5. නෛතික බලවේග	

(ලකුණු 02)

- b) 1. තාක්ෂණික බලවේග

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන්ගේ සීඝ්‍ර වෙනස්වීම්, නිෂ්පාදන නව්‍යකරණය, සහ දියුණු තාක්ෂණය ව්‍යාපාර වලට බලපානු ලැබේ. (උදාහරණ වශයෙන්, අන්තර්ජාල ව්‍යාප්තිය නිසා මාර්ගගත සාප්පුකරණයට හා මාර්ගගත බැංකුකරණයට (online shopping & online Banking) මග විවර වී ඇත.)

2. සමාජයීය හා සංස්කෘතික බලවේග

ව්‍යාපාර වලට බලපෑම් කරනු ලබන වටිනාකම් හෝ අගනාකම්, විශ්වාසයන් සහ පාරිභෝගික හැසිරීම්, ගෘහයන්, සහ ප්‍රජාව මෙයට ඇතුළත් වේ.

3. ආර්ථික බලවේග

උද්ධමනය, විනිමය අනුපාතිකය, බැංකු පොලී අනුපාතය, බදුකරණය, රජයේ වියදම්, ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් සාධක, සේවා නියුක්තිය, ගෝලීය ආර්ථික සාධක, යන දෑ ව්‍යාපාරවලට බලපෑම් ඇති කරන ආර්ථික සාධක වේ.

4. දේශපාලනික බලවේග

රටක පවතින රජයක් කෙසේ සහ කොතරම් දුරකට ව්‍යාපාරවලට බලපෑමක් ඇතිකරන්නේ ද යන්න මෙම බලවේග මගින් පැහැදිලි කෙරේ. විශේෂයෙන්ම, දේශපාලන ස්ථාවර බව, රජයේ ප්‍රතිපත්ති, බදු ප්‍රතිපත්ති, මුදල් රෙගුලාසි සහ යුද්ධමය ආක්‍රමණයන්ගේ අවදානම යන සාධක මෙයට ඇතුළත් වේ.

5. නෛතික බලවේග

පාරිභෝගික නීතින්, සේවක නීතින්, පාරිසරික නීතින්, සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ නීතින්, ගිණුම්කරණ හා විගණන ප්‍රමිත පනත්, සේවා නියුක්තිකයින්ගේ අර්ථසාධක අරමුදල් පනත යනාදී රටක පවතින නෛතික රාමුව මෙයට ඇතුළත් වේ.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

02 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 05 - විගණන ක්‍රියාවලිය

1. පැවැත්ම:

සමන්ති විසින් ව්‍යාපාරයට අයත් දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ සත්‍ය ලෙසම භෞතික ලෙස පවතින බව තහවුරු කරගත යුතුය.

2. අයිතිය හා බැඳීම:

ආයතනයට වත්කම් වලට අයිතියක් පැවතීම සහ ආයතනය විසින් ඒවා පාලනය කිරීම, බැඳීම් යනු ආයතන සතු වගකීම් වේ.

3. සම්පූර්ණත්වය:

වාර්තා කළ යුතු සියලුම දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ සියල්ල වාර්තා කර ඇති බව.

4. අගය කිරීම සහ වෙන් කිරීම:

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර ඇති දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිසි වටිනාකම්වලින් වාර්තා කර ඇති බව සහ ගැළපුම්වල ප්‍රතිඵල ලෙස කර ඇති යම් අගය කිරීම් සහ වෙන් කිරීම් යෝග්‍ය පරිදි වාර්තා කර ඇති බව.

(ලකුණු 05)

03 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 09 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා බලපාන ආචාරධර්ම අවශ්‍යතා

a) (විගණකයෙකු ලෙස පත් කළ නොහැකි හෝ ක්‍රියා කළ නොහැකි වීමට අදාළ විධිවිධාන)

1. සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයකු හෝ සේවකයකු
2. සමාගමේ අධ්‍යක්ෂක වරයකුගේ හෝ සේවකයකුගේ සහකරුවකු හෝ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂකවරයකුට හෝ සේවකයකුට අධ්‍යක්ෂවරයකු විසින් සේවයේ යොදනු ලැබූ අයකු;
3. සමාගමේ ඇවරකරුවකු, අද්මිනිස්ත්‍රාත්කරුවකු හෝ සමාගමේ දේපළ සම්භන්ධයෙන් වන ආදායකයකු.
4. සංස්ථාපිත ආයතනයක්
5. ඉහත 1, 2 හෝ 3 හි සඳහන් ධුරයක් දරන ඕනෑම අයකු, අදාළ ධුරයෙන් ඉවත් වී වසර දෙකක් ගතවන තුරු සමාගමේ විගණකවරයකු ලෙස පත්කිරීම හෝ විගණකවරයකු ලෙස කටයුතු කිරීම නොකළ යුතුය.
6. ඉහත 1, 2 හෝ 3 හි සඳහන් පුද්ගලයන් ආශ්‍රිත සමාගමක විගණකවරයකු ලෙස පත් නොකළ යුතුය.

(ලකුණු 02)

b) සේවාදායකත්වය බාරගැනීමට ක්‍රියාවට නැංවිය යුතු පටිපාටීන්:

1. ක්‍රියාකිරීමට වෘත්තීමය වශයෙන් සුදුසුකම් සපුරා ඇති දැයි බැලීම.
නීතිමය හෝ ආචාරධර්ම හේතූන්මත ඔවුන් නුසුදුස්සන් බවට පත්විය හැකි දැයි සලකා බැලීම.
2. පවතින සම්පත් ප්‍රමාණවත් දැයි සහතික කරගැනීම.
වැඩෙහි යෙදිය හැකි කාලය, කාර්ය මණ්ඩල සහ ශිල්පීය ප්‍රවීණතාවය සලකා බැලීම.

3. නිර්දේශයන් ලබාගැනීම.

අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය පුද්ගලිකව හඳුනාගන්නේ නැතිනම් ස්වාධීනව විමසීම් සිදු කළ යුතුය.

4. වර්තමාන විගණකවරුන් සමග සන්නිවේදනය.

විගණක විසින් දැනගත යුතු වූ ම දෙයක් ලෙස ද, ආචාරශීලී විමක් ලෙස ද විගණක වෙතස් කිරීම් පිටුපස යම් හේතූන් හෝ කරුණු පවතී දැයි විමසිය යුතුය.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

04 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

a)

පරිච්ඡේදය 05 - විගණන ක්‍රියාවලිය

වත්කම් සාවද්‍ය පරිහරණය

ආයතනයේ වත්කම් (මුදල්, තොග, ස්ථාවර වත්කම්) සොරකම් කිරීම මින් අදහස් වේ. සේවකයන් විසින් ප්‍රමාණාත්මක නොවන සුළු ප්‍රමාණයේ මෙවැනි වංචාවල නිරත විය හැකි අතර කළමනාකරණය විසින් විශාල අයිතම, අනාවරණය කිරීම අපහසු වන ආකාරයෙන් වෙස්වලාගෙන හෝ සඟවා තබා ගනිමින් මෙසේ වංචා කිරීම සිදුකරනු ලැබිය හැකිය.

(ලකුණු 02)

පරිච්ඡේදය 05 - විගණන ක්‍රියාවලිය

b) වංචා හෝ වැරදි අවදානම වැඩි කරනු ලබන තත්ත්වයන් සහ සිද්ධීන්

1. තනි පුද්ගලයකු හෝ කුඩා කණ්ඩායමක් මගින් කළමනාකරණය සඳහා ආධිපත්‍යය පැතිරවීම සහ සඵලදායී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් හෝ කමිටුවක් නොතිබීම.
2. ආධිපත්‍යය දරන පුද්ගලයකු (කළමනාකරණ අධ්‍යක්ෂ) තනතුරේ සිටීම.
3. අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ ප්‍රධාන දුර්වලතාවයන් නිවැරදි කිරීමට අපොහොසත් වීම.
4. ලේඛනගත කිරීම් / ගනුදෙනු වාර්තා (නිසි ගිණුම් පොත්) ප්‍රමාණවත් තරමට නොතිබීම.
5. විගණන විමසීම් කෙරෙහි කළමනාකරණයේ මඟහරිනසුළු හෝ අසාධාරණ අන්දමේ ප්‍රතිචාර දැක්වීම.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.

(මුළු ලකුණු 30)

05 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 04 - සහතික විමේ කාර්යභාරයන් සහ සම්බන්ධිත සේවාවන්

(a) සහතික විමේ කාර්යභාරය:

සහතික විමේ කාර්යභාරයක් යනු නිර්ණායකයන් පදනම් කරගෙන, යම් විෂය කරුණක් ඇගයීමෙන් ලද ප්‍රතිඵලය පිළිබඳව වගකිව යුතු පාර්ශවය හැර, අපේක්ෂිත භාවිත කරන්නන්ගේ විශ්වාසයේ ප්‍රමාණය ඉහළ නැංවෙන පරිදි සැලසුම් කර, වෘත්තීය යෙදෙන්නකු විසින් ඒ පිළිබඳව ප්‍රකාශ කරනු ලබන මතය හෝ නිගමනයකට එළඹෙන කාර්යභාරයයි. (ලකුණු 03)

(b)

පරිච්ඡේදය 04 - සහතික විමේ කාර්යභාරයන් සහ සම්බන්ධිත සේවාවන්

සහතික විමේ කාර්යභාරයන්ට අදාළ උදාහරණ:

1. ව්‍යවස්ථාපිත විගණනය.
2. විශේෂිත අරමුණු සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ සහතිකවීම්.
3. අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ ප්‍රමාණාත්මකභාවය පිළිබඳ සහතික වීම්.
4. පාරිසරික කරුණු පිළිබඳ සහතික වීම්.
5. නීති රීති වලට අනුකූල වීම පිළිබඳව සහතිකවීම්. (ලකුණු 03)

(c) මූල්‍ය පුරෝකථන අනාගත තොරතුරු හා සම්බන්ධ වේ. එබැවින් විගණකට අනාගත තොරතුරු පිළිබඳව සාධාරණ සහතික වීමක් ලබාදිය නොහැක. එමනිසා සීමිත සහතික කිරීමක් ලබාදිය යුතු යැයි තක්සේරු කරනු ලැබේ.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

06 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 06 - විගණන සාක්ෂි

(a)

i) ක්‍රියාපටිපාටි වර්ග වෙනස් කොට දැක්වීම:

	පරීක්ෂා කිරීම		නිරීක්ෂණය කිරීම
1	වාර්තා, ලේඛන හෝ වත්කම් පරීක්ෂා කිරීම.	1	ක්‍රියාපටිපාටියක් හෝ ක්‍රියාවලියක් අන්‍යයන් විසින් සිදු කරනු බැලීම.
2	විගණක මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තිබෙන හෝ තිබිය යුතු තොරතුරු සනාථ කිරීම කරයි. උදා:- බැංකු ප්‍රකාශන, ණය ගිවිසුම හා හිමිකම් ඔප්පු ආදිය.	2	විගණක බලා සිටියදී පටිපාටිය ක්‍රියා කරන ආකාරය පමණක් තහවුරු කරයි. උදා:- භෞතික තොග සත්‍යාපනය, නිරීක්ෂණය කිරීම, අභ්‍යන්තර පාලන.

(ලකුණු 04)

b)

පරිච්ඡේදය 06 - විගණන සාක්ෂි

ii) බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනයන් සඳහා විගණන පටිපාටි:

1. මුදල් පාලන ගිණුම (මුදල් පොත) පරීක්ෂා කර 2018 මාර්තු 31 දිනට බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශයේ 'බැංකුවේ ඇති මුදල්', මුදල් පොතේ ශේෂයට එකඟ කරන්න.
2. බැංකු ප්‍රකාශය පරීක්ෂා කර බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශයේ 'බැංකු ප්‍රකාශයට අනුව බැංකුවේ ඇති මුදල්' 2018 මාර්තු 31 දිනට බැංකු ප්‍රකාශයේ ඇති ශේෂය සමග එකඟ කරන්න.
3. බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශයේ අංක ගණිතමය නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කරන්න.
4. වගකිව යුතු නිලධාරියකු බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය අනුමත කර තිබේදැයි බලන්න.
5. ඉදිරිපත් නොවූ වෙක්පත් හා උපලබ්ධි නොවූ තැන්පතු පසුකාලීන බැංකු ප්‍රකාශන සමග පරීක්ෂා කර යාවත්කාලීන කරන්න. (ලකුණු 03)

- (B)
1. 2018 වසරේ ජනවාරි පළමු දින පෙර ගෙවීම් ගිණුමේ ආරම්භක ශේෂය පසුගිය වසරේ ගිණුම් වාර්තා වැඩි පත්‍රිකාවලට සසඳන්න.
 2. කාලච්ඡේදය සඳහා අදාළ කුලිය හඳුනා ගැනීම සඳහා කුලී ගිවිසුම පරීක්ෂා කරන්න.
 3. ගෙවූ මුදල්, බැංකු ප්‍රකාශන හා ගෙවීම් වවුචර් සමග සසඳන්න.
 4. 2018 වසරේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හා පෙර ගෙවුම් ගිණුමේ සටහන් වූ වියදම් ද කුලී ගිවිසුමේ ඇති ආරම්භක ශේෂය ද සැලකිල්ලට ගෙන කුලී වියදම් නැවත ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

07 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන සාක්ෂි - තවදුරටත් සලකා බැලීම

(a) බාහිර සනාථ කිරීම් භාවිත කළ හැකි අවස්ථා:

- (i) 1. බැංකු ශේෂ සහ බැංකුවලින් අවශ්‍ය අනෙකුත් තොරතුරු ලබාගැනීමේදී.
2. ණයගැතියන්ගෙන් ලැබිය යුතු ශේෂ පරීක්ෂා කිරීමට.
3. නැව්ගත කිරීම සඳහා හෝ නැවත සැකසුම් සඳහා වරාය ගබඩාවල තෙවන පාර්ශ්වයක් සතුව ඇති තොග සනාථ කිරීම සඳහා.
4. නීතිඥයින් හා මූල්‍ය සමාගම් සතුව සුදැකුම් වශයෙන් තබා ඇති වත්කම්වල හිමිකම් ඔප්පු සම්බන්ධයෙන්.
5. ශේෂ පත්‍ර දිනට ආපසු විකුණා නොමැති කොටස් තැරැව්කරුවකුගෙන් මිලදී ගත් ආයෝජනයක් වශයෙන්.
6. ණය දෙන්නන්ගෙන් ලැබෙන ණය ගැන විමසීමට.
7. ණයහිමියන්ට ගෙවිය යුතු මුදල් පරීක්ෂා කිරීමට (ලකුණු 03)

(ii)

පරිච්ඡේදය 07 - විගණන සාක්ෂි - තවදුරටත් සලකා බැලීම

විගණකට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග

1. ඒ සඳහා තුඩුදුන් හේතු සොයා බැලිය යුතු අතර, එහි වලංගුභාවය සහ සාධාරණ බව සොයා බැලිය යුතුය.

2. ප්‍රතික්ෂේප කිරීම් වංචා අවදානම මත සහ අනෙකුත් විගණන පටිපාටිවල ස්වභාවය කාල නිර්ණය සහ තරම මත කරන බලපෑම ඇගයීම කළ හැකිය.
3. අදාළ හා විශ්වාසනීය විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට සැලසුම් කළ විකල්ප විගණන පටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම කළ හැකිය.

(ලකුණු 04)

පරිච්ඡේදය 05 - විගණන ක්‍රියාවලිය

(b) විගණන සේවයේ යෙදවීමේ ලිපියක ඇතුළත් කළ යුතු කරුණු:

1. විගණනයේ අරමුණු හා විෂය පථය
2. විගණකගේ වගකීම්
3. කළමනාකරණයේ වගකීම්
4. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීම සඳහා අදාළ වන මූල්‍ය වාර්තාකරණ ආකෘතිය හඳුනා ගැනීම
5. විගණක නිකුත් කළ ඕනෑම වාර්තාවක ස්වරූපය හා අන්තර්ගතය පිළිබඳ නිර්දේශනයක්
6. විගණකගේ විෂය පථය විස්තර කිරීම
7. විගණන කණ්ඩායම් සංයුතිය ඇතුළුව සැලසුම්කරණය හා කාර්යසාධනය සම්බන්ධ සැලසුම්
8. කළමනාකරණය ලිඛිත නිරූපණ ලබාදෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කිරීම
9. ගාස්තු හා බිල්පත් සැකසීම
10. අනෙකුත් විගණකවරුන්, විශේෂඥයන් හා අභ්‍යන්තර විගණකවරුන් සහභාගි වීම
11. පෙර විගණක සමග කළ යුතු ගනුදෙනු කිරීමට ඉඩකඩ සලසා තිබීම
12. විගණනයේ විෂය පථය විස්තර කිරීම
13. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතවලට අනුකූලව විගණනය මනා ලෙස සැලසුම් කර ඉටු කළ ද, ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයන්ගේ ආවේණික සීමාවන් නිසා ඇතැම් ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් අනාවරණය නොවීමේ නොවැළැක්විය හැකි අවදානමක් පවතින බව දැන සිටීම.
14. එවැනි හැකියාවක් තිබියදී විගණකාධිපතිගේ වගකීම සීමා කිරීම
15. විගණක සහ ආයතනය අතර ඇති වෙනත් ගිවිසුම් පිළිබඳ සඳහනක්
16. විගණනය නියමිත කාල රාමුව තුළ අවසන් කිරීම සඳහා කෙටුම්පත් කළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ අනෙකුත් අදාළ තොරතුරු නියමිත වේලාවට සැපයීමට කළමනාකරණය සමග ඇති කරගත් එකඟතා
17. මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිකුත් කරන දිනයේ සිට විගණන වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන දිනය තෙක් සිදුවන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බලපෑමක් ඇති කරන සිදුවීම් විගණක වෙත දැන්වීම සඳහා කළමනාකරණය සමග ඇති කරගත් එකඟතා
18. විගණන වැඩ පත්‍රිකා ලබාදීමට ඇති වගකීම

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න දෙක (02) කි.

(මුළු ලකුණු 50)

08 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 02 - පාලනය, අවදානම හා අනුකූල බව

(A) අවදානම් කළමනාකරණ රාමුවේ පියවරයන්:

1. අවදානම ඇගයීම.
 - සංවිධානයට අභ්‍යන්තරව හා බාහිරව වූ අවදානම් හඳුනාගැනීම.
 - එහි අරමුණු ඉටුකර ගැනීමේ දී ඇති විය හැකි බලපෑම තහවුරු කරගැනීම සඳහා අවදානම් විශ්ලේෂණය.
 - අවදානම් ඇගයීම අවදානම පිළිගත හැකි මට්ටමක තබා ගැනීම සඳහා, සැලකිය යුතු අවදානම් තීරණය කිරීම සහ කළමනාකරණය කළ යුතු දෑ හඳුනා ගැනීම.
2. අවදානම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම.
 - සැලකිය යුතු අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වඩාත් උචිතම ආකාරය තීරණය කළ යුතුය.
 - අවදානම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම් ක්‍රියාවට නැගීම.
3. පාලනය හා සමාලෝචනය කිරීම.
 - අවදානම් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වූ ආකාරය සඵලදායක දැයි පරීක්ෂා කිරීමට අවදානම් කළමනාකරණ පද්ධතිය නිරන්තරව අධීක්ෂණය කළ යුතුය.

(ලකුණු 06)

(B)

පරිච්ඡේදය 10 - විගණනයක ගුණාත්මකභාවය

- a) අධීක්ෂණය -
- මෙයින් අදහස් වන්නේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ ගුණාත්මකභාවය ඇගයීමයි. අධීක්ෂණ කටයුතු ආයතනයකට එහි අරමුණු ඉටු කරගැනීමට අපහසු වන පාලන පද්ධතිවල ඇතිවිය හැකි හා සත්‍ය වශයෙන් සිදු වූ බිඳවැටීම් පිළිබඳ තොරතුරු සපයයි. ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයන් නිරීක්ෂණය කිරීමේ වගකීම අධ්‍යක්ෂවරු සතු වේ.
- කළමනාකාරිත්වය මගින් පාලනයන් අධීක්ෂණය කිරීමට, ඒවා අපේක්ෂා කරන අයුරින් ක්‍රියාත්මක වේද යන්නත්, තත්ත්වයන්ගේ වෙනස්වීම් අනුව සුදුසු පරිදි වෙනස් කර ඇති බවත් ඇතුළත් වේ.

(ලකුණු 03)

(B) (b)

පරිච්ඡේදය 03 - ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලීන් සහ අභ්‍යන්තර පාලනයන්

(b & c)

(b) ශක්තීන්	(c) අරමුණු
අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානියා විසින් කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීමේ අධියාවනා පත්‍රිකාවක් භාවිත කිරීම	මෙය අනවශ්‍ය සේවක මණ්ඩල බඳවා ගැනීම් වළක්වයි.
සාමාන්‍යාධිකාරී විසින් කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතා සතිපතා පවත්වන මානව සම්පත් රැස්වීම්වලදී අනුමත කරයි.	මෙය අනවශ්‍ය සේවක මණ්ඩල බඳවා ගැනීම් වළක්වා සේවක තනතුරුවලට සුදුස්සන් බඳවා ගනී.
ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර ආශ්‍රයෙන් සේවකයන් යන එන වේලාව නිරීක්ෂණය කරයි.	මෙය ගෙවීම්වලට බලපාන අතිකාල සේවය පිළිබඳ නියමිත වාර්තා සපයයි.
සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම හා සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ ප්‍රචාරණයන්ගෙන් සමන්විත වූ විධිමත් බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් සමාගමට ඇත.	මෙය වඩාත්ම සුදුසු පුද්ගලයන් බඳවා ගැනීම තහවුරු කරයි.
දෙපාර්තමේන්තු අධීක්ෂකයන් සහ අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන් විසින් අතිකාල වැඩ අවශ්‍යතා අනුමත කරයි.	මෙමගින් සේවකයින් අනවශ්‍ය ලෙස අතිකාල කිරීම වළකයි.
වැටුප් අත්තිකාරම් ද ඇතුළුව සේවකයන්ට අදාළ සියලු ගෙවීම් බැංකු මාරු කිරීම් හරහා සිදු කරයි.	අදාළ සේවකයන්ට පමණක් වැටුප් ගෙවන බව මෙයින් තහවුරු වේ. මීට අමතරව එය මගින් ගෙවීම් පිළිබඳ මනා වාර්තාවක් ලැබේ.
වැටුප් ලේඛනය ගණකාධිකාරී සහ මූල්‍ය අංශ ප්‍රධානීන් අනුමත කරයි.	වැටුප් ලේඛන ගණනය කිරීමේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කරගැනීම සිදුවේ.
වැටුප් ලේඛනය පිළිබඳ නිරන්තර අභ්‍යන්තර විගණනයන් පැවැත්වීම	වැටුප් ලේඛන ගණනය කිරීමේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කරගැනීම. මෙයට අමතරව සේවකයන් බඳවා ගැනීමේ හා වැටුප් ලේඛන ගණනය කිරීමේ ක්‍රියාවලීන් අපේක්ෂිත අයුරින් සිදුවන බව තහවුරු කරයි.
(ලකුණු 05)	(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 10)

(B) (c)

පරිච්ඡේදය 03 - ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලීන් හා අභ්‍යන්තර පාලනයන්

(a)

තොරතුරු තාක්ෂණ පොදු පාලනයන්	උදාහරණ
පරිගණක භාවිත සංවර්ධනය	<ul style="list-style-type: none"> - පද්ධති නිර්මාණය, වැඩසටහන්ගතකරණය, සහ ලේඛනගතකරණය, පිළිබඳ ප්‍රමිතීන් පැවතීම. - පරිගණක භාවිත කරන්නන් මගින් සහ කළමනාකරණය මගින් අනුමැතිය ලබාදීම. - සැලසුම් සඳහා වගකිවයුතු පාර්ශවයන් පරීක්ෂා කිරීමට වගකිවයුතු නොවන ආකාරයට වැඩ බෙදීම. - නව ක්‍රියාවලීන් සඳහා සේවකයින් පුහුණු කිරීම සහ ප්‍රමාණවත් ලේඛනගතකරණයක් පවත්වා ගැනීම.
වැඩසටහන්වලට සිදුකරනු ලබන අනවසර වෙනස්කම් වැළැක්වීම හෝ අනාවරණය කර ගැනීම.	<ul style="list-style-type: none"> - වැඩ බෙදීම - පරිගණක මෙහෙයුම් කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම පිණිස වැඩසටහන් මුර පද මගින් ආරක්ෂා කිරීම. - අගුලු දමන ලද දොරවල් භාවිතයෙන් මධ්‍යම පරිගණක පද්ධතියට ප්‍රවේශය සීමා කිරීම. - මෘදුකාංග මත වයිරස් පරීක්ෂාව, ප්‍රතිවයිරස මෘදුකාංග භාවිතය, අවසර නොලත් වැඩසටහන් සහ ගොනු භාවිතය සීමා කිරීමේ ප්‍රතිපත්තීන්. - වැඩසටහන් වල පසු පිටපත් ලබාගනිමින් වෙනත් ස්ථානයක ගබඩා කිරීම.
වැඩසටහන් වල වෙනස් වීම් පරීක්ෂා කිරීම සහ ලේඛන ගත කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> - සම්පූර්ණ පරීක්ෂණ පටිපාටි. - ලේඛනගත කිරීමට අදාළ ප්‍රමිතීන්. - වෙනස් කිරීම් සඳහා අනුමැතිය. - වැඩසටහන් භාවිත කරන සේවකයින් පුහුණු කිරීම.
දත්ත ගොනු අනවසර ලෙස සංශෝධනය කිරීමට අදාළ පාලනයන්	<ul style="list-style-type: none"> - දුරස්ත පර්යන්තයන් මත භෞතික ආරක්ෂාව. - අධිකාරිලත් පුද්ගලයින්ට පමණක් ප්‍රවේශය සීමා කිරීම. - අනවසර ඇතුළුවීම් වැළැක්වීමට පරිගණක බාධක, ඇතිකිරීම. - මුරපද වැනි භාවිත කරන්නන් හඳුනාගැනීමේ පාලනයන්. - දත්ත කේතවලට හැරවීම.
මෙහෙයුම් අඛණ්ඩ බව සහතික කරගැනීමට අදාළ පාලනයන්	<ul style="list-style-type: none"> - වැඩසටහන් වල සහ දත්ත ගොනුවල අමතර පිටපත් බාහිරින් ගබඩා කිරීම. - ශීත සහ අනෙකුත් උපද්‍රවයන්ගෙන් උපකරණ ආරක්ෂා කර ගැනීම. - පසු පිටපත් (උපස්ථ). - ආපදාවන්ගෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ පටිපාටි - පසු පිටපත් පහසුකම් පැවතීම. - නඩත්තු සම්බන්ධ ගිවිසුම් සහ රක්ෂණය.

(ලකුණු 03)

(b)

පරිච්ඡේදය 03 - ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලීන් හා අභ්‍යන්තර පාලනයන්

භාවිත පාලනයන්	උදාහරණ
යෙදවුම් සම්පූර්ණ බව පිළිබඳව පාලනයන්.	<ul style="list-style-type: none"> - පාලන එකතුවේ, හස්තමය හා වැඩසටහන්ගත එකඟවීම. - ලේඛන ගණනය. - ක්‍රියාවලිගත කරන ලද නිමැවුම ප්‍රභව ලියවිලිවලට එකිනෙක පරීක්‍ෂාව. - අපේක්‍ෂිත යෙදවුම් පාලන ගොනුවට යෙදවුම් වල වැඩසටහන්ගත ගැලපුම. - ප්‍රතික්‍ෂේපිත වූ අයිතම් නැවත ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ ක්‍රියාවලීන්.
යෙදවුම් නිවැරදිකාවය පිළිබඳ පාලනයන්.	<ul style="list-style-type: none"> - සම්බන්ධතාවය සඳහා යෙදවුම් ගනුදෙනු මත දත්ත ක්‍ෂේත්‍රයන් පරීක්‍ෂාවට අදාළ වැඩසටහන් (වටිනාකම, යොමු අංකය, දිනය). - අංක සත්‍යාපනය. <ul style="list-style-type: none"> ■ සාධාරණත්ව පරීක්‍ෂාව. ■ පැවැත්ම පිළිබඳ පරීක්‍ෂාව. ■ අයිතම් පරීක්‍ෂාව. ■ අවශ්‍ය තොරතුරු. ■ ඉඩදිය හැකි පරාසය. - යෙදවුම් පිළිබඳව අතින් කරන සියුම් පරීක්‍ෂාව සහ ප්‍රභවයට සැසඳීම. - පාලන එකතුව එකඟ කිරීම.
යෙදවුම් අනුමත කිරීමට අදාළ පාලනයන්.	<ul style="list-style-type: none"> - තොරතුරු යෙදවුම් අනුමත කළ බවට සහතික වීමට පරීක්‍ෂා කිරීම. - අවසරලත් පුද්ගලයන් විසින් කරනු ලබන යෙදවුම්.
ක්‍රියාවලීන්ට අදාළ පාලනයන්.	<ul style="list-style-type: none"> - යෙදවුම් සම්පූර්ණ වන විට, එයට අදාළ සමාන පාලනයන් තිබිය යුතු වේ. උදාහරණ ලෙස - කාණ්ඩ සැසඳුම. - තිර අනතුරු ඇඟවීම මගින් ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ වීමට ප්‍රථම භාවිත කරන්නන් පද්ධතියෙන් ඉවත්වීම වැලැක්විය හැකිය.
ප්‍රධාන ගොනුව මත සහ ස්ථාවර දත්ත මත වන පාලනයන්.	<ul style="list-style-type: none"> - එකිනෙකට පරීක්‍ෂාව. - සියලු ප්‍රධාන ගොනු සහ දත්ත වක්‍රය සමාලෝචනය. - වාර්තා ගණනය (ක්‍රියාවලි ගත කරන ලද ලේඛනගත වාර ගණන) සහ අනු එකතුව (උදාහරණ ලෙස වැටුප් වල එකතුව) මකා දැමීම් නොමැති බව සහතික වීමට ප්‍රධාන ගොනු භාවිතය. - ශේෂයන් නොමැති ගිණුම් මකා දැමීමට අදාළ පාලනයන්.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 25)

09 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

පරිච්ඡේදය 08 - විගණන වාර්තාකරණය

- A) a) 1. ප්‍රමාණවත් සහ යෝග්‍ය විගණක සාක්ෂි ලබාගෙන තිබේද යන්න
2. හඳුනාගත්, නිවැරදි නොකරන ලද සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් තනිව හෝ සමූහයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ප්‍රමාණාත්මකව බලපෑමක් ඇති කරනු ලබන්නේ ද යන්න
3. මූල්‍ය වාර්තාකරණ ආකෘතිය සමග අනුකූල වන ලෙස සකසා ඇති බව
4. තෝරාගත් සහ භාවිත කළ වැදගත් ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමාණවත් ලෙස හෙළිදරව් කර ඇති බව
5. තෝරාගත් සහ භාවිත කළ ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති අදාළ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ආකෘතිය සමග අනුකූල වන බව
6. කළමනාකරණය සිදු කළ ගිණුම් ඇස්තමේන්තු සාධාරණ ද යන්න
7. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කර ඇති තොරතුරුවල අදාළ බව, (සංසන්දනාත්මක බව සහ තේරුම්ගත හැකි බව පිළිබඳව)
8. අපේක්ෂිත පරිශීලකයන්ට, ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනු හා සිද්ධිවල බලපෑම හඳුනා ගැනීමට තරම් ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් සිදුවන්නේ ද යන්න
9. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පාරිභාෂික වචන සුදුසු ලෙස යොදාගෙන තිබේද යන්න
10. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම, ආකෘතිය හා අන්තර්ගතය සතුටුදායක මට්ටමක පවතින බව
11. මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා එයට අයත් සටහන් සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබේද යන්න

(ලකුණු 05)

(A) b)

පරිච්ඡේදය 08 - විගණන වාර්තාකරණය

විශාල ගින්නක් ඇති වී ඇති අතර මෙන්ඩිස් මහතාගේ පාවහන් අලෙවිසල විනාශ වී ඇත. මෙය ව්‍යාපාරයේ, ව්‍යාපාරික මෙහෙයුම් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට බලපෑම් එල්ල කරයි.

එමනිසා විගණකගේ නිශ්චය කිරීමට අනුව මෙම කරුණ මූල්‍ය ප්‍රකාශන භාවිත කරන්නන්ගේ අවධානයට යොමු කළ යුතුය.

ඒ අනුව, විගණක විසින් මෙම කරුණ විස්තර කරමින් මතය අවධාරණය කිරීමේ ඡේදයක් ඇතුළත් කළ යුතු අතර, කළමනාකරණය විසින් මෙම සිද්ධිය එහි බලපෑම හා සැලසුම් අනාවරණය කරන ස්ථනයට යොමුවක් සැපයිය යුතුය.

(ලකුණු 05)

(B)

පරිච්ඡේදය 09 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා බලපාන ආචාරධර්ම අවශ්‍යතා

(B) (a) ස්වයං ඇල්ම මත තර්ජන.

මූල්‍ය හෝ වෙනත් දෑ මගින් ගණකාධිකාරියකුගේ විනිශ්චයට හෝ හැසිරීමට අයුතු ලෙස බලපෑමක් ඇති කිරීමේ තර්ජනය වේ. මෙය සාමාජිකයන්ගේ, හෝ ආසන්නතම හෝ සමීපතම පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ මූල්‍ය සහ මූල්‍ය නොවන දෙයක් මගින්, ඇතිවිය හැකිය.

උදාහරණ:

- විගණන සේවාදායක සමග සෘජු මූල්‍ය ඇල්මක් ඇති පුද්ගලයකු විගණන කණ්ඩායමේ සිටීම.
- මුළු ගාස්තු සඳහා එක් සේවාදායකයකු මත නොමනා ලෙස යැපීම.
- විගණන සේවාදායක සමග සැලකිය යුතු සමීප ව්‍යාපාරික සබඳතාවයක් පවතින පුද්ගලයකු විගණන කණ්ඩායමේ සිටීම.
- විගණන කණ්ඩායමේ පුද්ගලයකු විගණන සේවාදායක සමග සේවා නියුක්තිය පිළිබඳව ගිවිසුම් ගත වීම.

(B) (b) ස්වයං සාමාලෝචනය මත තර්ජන.

සාමාජිකයකු විසින් තමන් සිදුකළ කාර්යයන් හෝ ලබාදුන් උපදේශයන් තමන් විසින් ම, සහතික වීමේ කාර්යභාරයේ කොටසක් ලෙස සාමාලෝචනය කිරීම.

උදාහරණ:

- ගිණුම්කරණ පද්ධතිය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු එහි මෙහෙයුම් සඵලදායී බව පිළිබඳව සහතික වීමේ වාර්තාවක් විගණක විසින් නිකුත් කිරීම.
- විගණන කණ්ඩායමේ අයෙකු කලින් සේවා දායකයාගේ අධ්‍යක්ෂක වරයෙකු හෝ නිලධාරියෙකු ලෙස හෝ සේවකයකු ලෙස කටයුතු කර තිබීම.

(B) (c) උපදේශන මත තර්ජන.

අරමුණු ගත බව පසුව නැතිවන ආකාරයට විගණන ආයතනයක් විසින් සේවාදායකට අදාළව යම් තත්වයක් හෝ මතයක් සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන විට.

උදාහරණ:

- සේවා දායකයාගේ කොටස් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- සේවා දායකයා හා තුන්වන පාර්ශ්වයක් සමග ඇති නඩු පැවරීමක් හෝ ආරවුලක් විගණක විසින් නීති උපදේශකයකු ලෙස සේවාදායක වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම.

(ලකුණු 06)

පරිච්ඡේදය 09 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සඳහා බලපාන ආචාරධර්ම අවශ්‍යතා

- (C) a) 1. මූලික මූලධර්ම ස්ථාපිත කිරීම. මෙහි ප්‍රධාන මූලධර්මය වන්නේ අරමුණුගතභාවයයි. (ස්වාධීනත්වය)
2. මූලික මූලධර්මවලට අනුකූල වීමට අදාළ තර්ජනයන් හඳුනා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයට සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති. මෙම සිද්ධියට අනුව ස්වයං සමාලෝචනය මත තර්ජනයයි.
3. හඳුනාගත් තර්ජනවල සැලකිය යුතු බව ඇගයීම. යොදාගත හැකි ආරක්ෂක පියවරයන් නොමැති නම් තර්ජන ඉතා සැලකිය යුතු බවට පත් වේ.
4. තර්ජනයේ බලපෑම ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය තැනදී ආරක්ෂක පියවරයන් ගැනීමයි. ආරක්ෂක පියවරයන්ගෙන් තර්ජනයේ බලපෑම පිළිගත හැකි මට්ටමකට අඩු කළ නොහැකි නම් කාර්යභාරය භාර නොගත යුතුය.

(ලකුණු 04)

පරිච්ඡේදය 10 - විගණනයක ගුණාත්මකභාවය

- (C) (b) සේවාදායක සම්බන්ධතා භාරගැනීම සහ පවත්වා ගැනීම:
- විගණන ආයතනයක් පහත අවස්ථාවන් හිදී පමණක් කාර්යභාරයක් භාරගැනීම සහ සේවාදායක සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම කළ යුතුය.
- සේවාදායකයාගේ අවංකභාවය පිළිබඳ සලකා බලනු ලැබීම සහ අවංකභාවයක් නොමැති බවට තොරතුරු නොමැති වීම.
 - විගණනය සිදු කිරීම සඳහා නිපුණතාවයක් පැවතීම සහ කාලය සහ සම්පත් ඇතුළුව අවශ්‍ය හැකියාවන් පැවතීම.
 - ස්වාධීනත්වය ඇතුළු අනෙකුත් විගණන ආචාරධර්මවලට අනුකූල වීමට හැකියාවක් පැවතීම.
- කාර්යභාරයක් භාරගැනීමේ දී සහ සේවාදායක සමග සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගැනීමේදී සලකා බැලිය යුතු ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාමාර්ග:
- විගණන ආයතනයක් විසින් නව කාර්යභාරයක් භාර ගැනීමට පෙර සහ දැනටමත් භාරගත් සේවාදායකයෙක් සමග තවදුරටත් සබඳතා පවත්වාගෙන යාම තීරණය කරනවිට, අවස්ථාවන්ට අනුකූලව, අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලබන විට, විගණන ආයතනය විසින් මෙම තොරතුරු ලබාගත යුතුය.
- විගණනයක් භාර ගැනීමේ දී බැඳියාව පිළිබඳව ගැටුමක් (conflict of interest) හඳුනාගනු ලැබූ විට, කාර්යභාරය භාරගැනීම යෝග්‍ය වන්නේ දැයි ආයතනය තීරණය කළ යුතුය.
 - හඳුනාගත් ගැටලු තිබියදීත්, සේවාදායක සබඳතාවය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට තීරණය කරනු ලැබුවහොත්, අදාළ ගැටලු විසඳනු ලැබූ ආකාරය ආයතනය විසින් ලේඛන ගත කළ යුතුය.

(ලකුණු 05)

(මුළු ලකුණු 25)

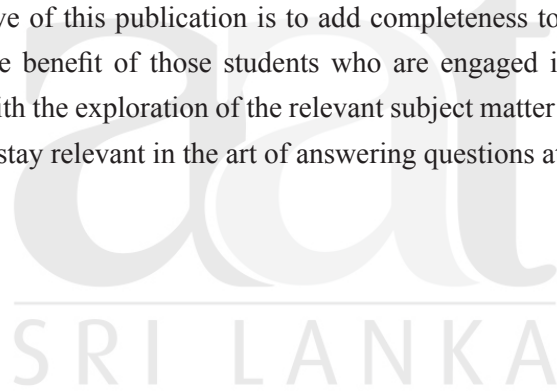
C කොටසෙහි අවසානය.

Notice :

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”.

The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2019 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)

All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)